

การบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรม
ของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

**Integrated Principles of the Thai Royal Household Staff's Application and
Ten Royal Virtues of the King in the Contemporary Globalization Era**

ต่อโชค บุรณะภักดี^{1*} และ บุญสม เกษะประดิษฐ์²

Torchoke Buranapakdee^{1*} and Bunsom Kesapradist²

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม
มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม
มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

^{1*} Graduate student in Master of Arts Program in Leadership in Society, Business and Politics of Social Innovation College,
Rangsit University, Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

² Lecturer in Master of Arts Program in Leadership in Society, Business and Politics of Social Innovation College,
Rangsit University, Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

*Corresponding author, E-mail: torchoke@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ 2. เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ 3. เพื่อเป็นแนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีการศึกษาในรูปแบบการเก็บข้อมูลภาคสนาม (field survey) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล (in-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้โดยตรง โดยแบ่งเป็นข้าราชการและลูกจ้างแผนกมหาดเล็ก ฝ่ายที่ประทับ กองกิจการในพระองค์ฯ จำนวน 10 คน ประกอบไปด้วยข้าราชการ จำนวน 7 คน และลูกจ้างประจำ จำนวน 3 คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน ข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี แต่ไม่ถึง 20 ปี จำนวน 3 คน และข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน อีกทั้งเป็นการศึกษาผ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ข้อมูลจากการสังเกตและ

สัมภาษณ์ ที่ได้จากข้อมูลภาคสนาม และข้อมูลที่บันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียงมาถอดด้วยวิธีการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญตามประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และทำการบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดในทุกแง่มุมเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาในทุกๆ ด้าน ในส่วนข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ก็จะได้แยกแยะข้อมูลที่ได้พร้อมกับการอ่านวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แล้วแยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ต่อจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้มาประมวลมาทั้ง 2 ข้อ รวบรวมเป็นหมวดหมู่จัดระบบ ระเบียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ตรวจสอบความถูกต้องและเก็บข้อมูลเสริมให้มีเนื้อหาที่สมบูรณ์สลับกับการสังเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น แต่ละบท และสังเคราะห์ข้อมูลเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้คำตอบของการวิจัย ผลการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถสรุปรายละเอียดได้ 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการ ไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์นั้น ปัจจุบัน การทำงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาการ เทคโนโลยี โดยเฉพาะการสื่อสาร การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ อาจจะสามารถกล่าวได้ว่า ก้าวล้ำไปอย่างก้าวกระโดด จนทำให้มองดูเหมือนว่าสังคมถูกย่อให้เล็กลง เพราะไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น ณ มุมหนึ่งมุมใดของโลกใบนี้ เพียงชั่วเวลาไม่กี่นาที คนทั่วไป ก็จะสามารถรับรู้ถึงเหตุการณ์นั้น ได้อย่างละเอียด เพราะเทคโนโลยีของยุคโลกาภิวัตน์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการปฏิบัติงานก็เช่นกัน การทำงานภายในทุกองค์กร จะต้องปรับตัวเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะการยึดหลักการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมของมหาดเล็ก ตามหลักราชสวัสดิ์หรือหลักปฏิบัติราชการ นับเป็นข้อปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในการรับราชการ หรือในการทำงานได้เป็นอย่างดี แม้จะเป็นหลักธรรมที่ใช้สอยสำหรับข้าราชการในราชสำนัก ที่จะพึงปฏิบัติต่อพระราชาโดยตรงแต่ก็ย่อมจะนำมาประยุกต์ใช้กับหัวหน้างาน หรืออาจนำมาเป็นประมวลจริยธรรมในการปฏิบัติราชการของเราได้ นอกจากนี้หลักธรรมดังกล่าวนี้ ยังจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพให้ผู้นับถือปฏิบัติมีเสน่ห์ เป็นที่พอใจรักใคร่แก่ผู้ร่วมงานทั่วไป ทั้งนี้ไม่ว่าผู้นั้นจะดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ก็ตาม ส่วนที่ 2 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากหลักราชสวัสดิ์แล้วนั้น หลักทศพิธราชธรรมหรือราชธรรม 10 ก็สามารถนำมาแนวทางการปฏิบัติตนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นธรรมของพระราชา เป็นหลักธรรมสำหรับทำให้ผู้อื่นรักใคร่ พอใจ 10 อย่าง หลักทศพิธราชธรรมจึงเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับบุคคลทั่วไปที่สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์นั้น มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทำงานต่าง ๆ ภายใต้กระแสของความเปลี่ยนแปลงย่อมต้องยึดหลักการที่มีความยืดหยุ่นและสามารถบูรณาการเพื่อนำเข้ามาใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การบูรณาการ, หลักราชสวัสดิ์, มหาดเล็กในราชสำนัก

Abstract

This research has three core objectives: (1) to study roles and duties of the Royal Court's staff in the globalization era, (2) to study how the Royal Court staff apply the principle of "ten commandments for Royal Court staff (หลักราชสวัสดิ์ ๑๐ ประการ)" and the principle of "ten Kingly Virtues (ทศพิธราชธรรม)" in the globalization

era, and (3) to illustrate how the application of the aforesaid principles shall be. The methodologies used in the study are (1) qualitative research, (2) examination of relevant documents, and (3) field survey and in-depth interview from the key informants -- being 10 staff of The Royal Household Section of His Royal Highness Crown Prince Maha Vajiralongkorn of Thailand. Of those ten staff, seven are government officials and the rest are permanent palace employees; they were divided according to their work experience into three groupings. The first three are those with more than 20 years working experience in the Royal Court. There are three interviewees with working experience between 10 to 20 years and the last four persons have less than 10 years experience. The qualitative research finds that those who work in the Royal Court, within the context of globalization in the modern era with regards to technological developments, dynamic advancement of the information technology as well as interconnected social media and cyber era, shall have to make balance very efficiently between strictly adhering to the formal Royal Household codes and properly adapting themselves to the ever fast-changing world. Moreover, it was also found that the Royal Household codes, which are the standard code of conduct when interacting with members of the Royal Family, can also be applied as standard etiquette when interacting with colleagues. The research also finds that, besides the principles of "ten commandments of the Royal Court Staff", the principle of "ten Kingly Virtues", also known as ten moral codes of the Kings, can also serve as general etiquette and manner guidelines for everyone in the society.

Keyword: Integrated, The Principles of The Thai Royal Household Staff's Application, The Thai Royal Household Staff's

1. บทนำ

ในอดีตพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้เริ่มก่อตั้งโรงเรียนการมหาดเล็กขึ้น และทรงได้พระราชทานแนวทางการปฏิบัติไว้มากมาย ตลอดถึงพระราชทานพระราชโองการ เพื่อให้เหล่าข้าราชการทั้งหลายได้น้อมนำไปประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้นผู้ศึกษาในฐานะที่มีหน้าที่นี้ จึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาและหาข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ ตลอดถึงแนวทางการปฏิบัติตัวของมหาดเล็กในราชสำนัก ว่าในปัจจุบันยังคงยึดถือหลักคุณธรรมข้อใดมาประพฤติปฏิบัติ ตลอดถึงการน้อมนำพระบรมราโชวาทต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ และศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของมหาดเล็กในราชสำนักที่ไม่ยึดถือหลักคุณธรรมจริยธรรมว่าจะส่งผลอย่างไรกับชีวิต

คำว่า "มหาดเล็ก" นี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราชาธิบายไว้ว่า "มหาดเล็กคืออะไร ตอบว่า คือผู้ที่รับใช้พระราชหรือเจ้านาย มหาดเล็กฝึกกับข้าราชการและข้าในกรมอื่น ๆ (วรชาติ มีชูบท, 2558)

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณาสถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กหลวงและโปรดเกล้าฯ ให้มหาดเล็กเด็กๆ ที่ทรงพระมหากรุณาชุบเลี้ยงไว้ได้มาเล่าเรียนที่โรงเรียนนี้แล้ว ต่อมาใน พ.ศ. 2458 จึงได้มีพระราชดำริว่าเกี่ยวกับโบราณราชประเพณีที่เคยมีมาแต่ปางก่อน เมื่อสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินมีพระราชประสงค์จะทรงทำนุบำรุงสกุลวงศ์แห่งผู้เป็นเชื้อพระวงศ์ที่ดี หรือแห่งข้าทูลละอองธุลีพระบาท ผู้ที่ได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณด้วยความ

เชื้อสัจธรรมจริตจรรักษ์กัศิ ทำราชการเป็นประโยชน์แก่แผ่นดินหรือในพระองค์ก็ดี นอกจากที่พระราชทานบำเหน็จบำนาญแก่ตัวบุคคลผู้มีความชอบนั้นแล้ว ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาทรงใช้สอยใกล้ชิดพระองค์ เพื่อพระราชทานโอกาสให้ศึกษาราชกิจและได้ฟังพระบรมราโชวาทอย่างสนิทอีกชั้นหนึ่งด้วย

มหาดเล็ก ก็คือข้าราชการพลเรือนประเภทหนึ่ง ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่นั้นมีแนวทางการปฏิบัติที่แตกต่างจากข้าราชการอื่นๆ อีกทั้งต้องปฏิบัติใกล้ชิดเชื้อพระวงศ์และพระมหากษัตริย์ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดภารกิจที่ต้องแบกรับไว้หนักกว่าข้าราชการประเภทอื่น อีกทั้งเป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และต้องอาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและความถูกต้องแม่นยำ จะเกิดการถวายงานขาดตกบกพร่องไม่ได้ (สุรยา หนูช่วย, 2549)

มหาดเล็กในปัจจุบันจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่และแต่ละหน้าที่นั้นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย จากสาขาวิชาต่าง ๆ เนื่องเพราะการถวายงานรับใช้นั้นมีหลากหลายประเภท และหลากหลายรูปแบบ อาจกล่าวได้ว่า มหาดเล็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่สุดขององค์กร การหาคนดี คนเก่ง มาร่วมทำงาน การจะรักษามูลค่าเหล่านี้ไว้ พัฒนาและส่งเสริมให้ก้าวหน้าด้วยระบบการตอบแทนที่ดี มีความเป็นธรรมในการประเมิน จึงจะนับได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องใส่ใจต่อการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนสืบไป (รัศมี เทียนปรุ, 2557)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับ “การบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์” เพื่อต้องการจะศึกษาถึง 1.บทบาทและหน้าที่ของมหาดเล็กในราชสำนักในยุคโลกาภิวัตน์ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด และจะต้องมีการ

ปรับตัวหรือไม่ ในการดำรงตนและการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เท่าทันกับยุคสมัยที่มีความเจริญมากขึ้นในทุกด้าน 2.เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ในการนำไปบูรณาการและศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อจะได้ให้เกิดการองค์ความรู้ของหลักทั้งสองข้อนี้ อันจะนำไปให้มหาดเล็กในราชสำนักนั้น มีความเข้าใจและนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ และสุดท้ายในข้อที่ 3.จะได้เป็นแนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักในการที่จะได้บูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงในทุกด้านและทุกมิติ หากมหาดเล็กในราชสำนักไม่มีการศึกษาหรือนำหลักใดหลักหนึ่งไปบูรณาการใช้ ก็อาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อให้เกิดได้ในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์
2. เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์
3. เพื่อเป็นแนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษาไว้ ดังนี้

3.1 วิธีการเก็บข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีการศึกษาในรูปแบบการเก็บข้อมูลภาคสนาม (field survey) ประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล (in-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้โดยตรงจากฝ่ายงานมหาดเล็กในราชสำนัก และเป็นการศึกษาผ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องระหว่าง เดือนสิงหาคม - ตุลาคม พ.ศ.2558

3.2 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล (in-depth interview) โดยผู้ศึกษาได้ทำการเลือกแบบมีจุดมุ่งหมายหรือการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ตรงตามหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้ศึกษา แบ่งเป็นข้าราชการและลูกจ้างแผนกมหาดเล็ก ฝ่ายที่ประทับกองกิจการในพระองค์ฯ จำนวน 10 คน ประกอบไปด้วย ข้าราชการ จำนวน 7 คน และลูกจ้าง จำนวน 3 คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน ข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี แต่ไม่ถึง 20 ปี จำนวน 3 คน และข้าราชการหรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน

3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ใช้การเก็บข้อมูลหลากหลายวิธีเพื่อความถูกต้อง แม่นยำ และเชื่อถือได้ ซึ่งสามารถจำแนกวิธีการศึกษาและสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล (In-depth interview) บันทึกภาคสนาม (Field notes)

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ ข้อมูลประเภทเอกสารและสิ่งพิมพ์ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ เอกสารที่เป็นหนังสือที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาและหน้าที่ของหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและทศพิธราชธรรม

3.4 การตรวจสอบข้อมูล

การสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้งผู้ศึกษาจะทำการจดบันทึกและตรวจสอบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์ โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

3.5 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

ภายหลังจากที่ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้ว ขั้นตอนสำคัญที่จะต้องดำเนินการต่อไป คือ การตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพแล้ว เพื่อให้เกิดความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาผ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ตระหนักและได้กำหนดมาตรการที่จะป้องกันความผิดพลาด นั่นคือมีการตรวจสอบ ข้อมูลก่อนที่จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลที่รวบรวมมามีความน่าเชื่อถือ และสามารถตอบคำถามงานวิจัยขึ้นนี้ได้ อย่างถูกต้องและครอบคลุม ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มเข้าไปศึกษาในภาคสนาม แบบสอบถาม จนกระทั่งถึงขั้นตอนการเขียนรายงานการวิจัย ซึ่งข้อมูลที่ถูกระบุวิเคราะห์สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ กับข้อมูลจากเอกสาร

1. ข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้ทำการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาในทุกๆ ด้าน

2. ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ผู้ศึกษาได้แยกแยะข้อมูลที่ได้พร้อมกับอ่านวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แล้วแยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ต่อจากนั้น ตรวจสอบความถูกต้องและเก็บข้อมูลเสริมให้มีความหนาที่สมบูรณ์ เพื่อให้ได้คำตอบของการวิจัย

4. ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ดังสรุปประเด็นได้ ดังนี้

4.1 ผลการศึกษายบทบาทและหน้าที่ของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ พบว่า มหาดเล็กในราชสำนักหรือข้าประจำสำนักนั้น เป็นบุคคลที่รับราชการหรือมีหน้าที่ในราชสำนัก หรือ ในสำนักพระราชวัง ซึ่งมีมาแต่โบราณกาล จนถึงในยุคปัจจุบันที่เราเรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในปัจจุบันมหาดเล็กในราชสำนักก็คือข้าราชการพลเรือนประเภทหนึ่ง เพียงแต่แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป เพราะมีคำว่า “ในพระองค์” ต่อท้ายคำว่าข้าราชการพลเรือน โดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์

4.2 ผลการศึกษาศาสนาการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์นั้น พบว่า มีการปฏิบัติหน้าที่การทำงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ โดยใช้หลักความสามารถที่ตนเองมีอย่างเต็มกำลังความสามารถ อีกทั้งยังมีการพัฒนาตนเองอยู่

เสมอ โดยใช้หลักความรู้เท่าถึงการ ในการตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมต่าง ๆ รอบตัวที่มีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีการประยุกต์ใช้และอาศัยหลักความมีไหวพริบ และหลักความเพียร เข้ามาช่วยในการสังเกตความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย โดยไหวพริบที่ตื่นตัว และตื่นรู้ในความเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ของมหาดเล็กนี้ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองเป็นอย่างยิ่ง แต่ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยหลักความเพียรเข้ามาช่วยต่อการปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลาและสิ่งสำคัญภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน มีการใช้หลักความซื่อตรงต่อหน้าที่อยู่เสมอ และมีหลักความซื่อตรงต่อคนทั่วไป เพราะแม้ว่ามหาดเล็กจะไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้น ๆ ก็ตาม แต่ก็มีการใช้หลักรู้จักนินยคน เข้ามาสังเกตการณ์เพื่อต่อการเข้าสังคมและเชื่อมสัมพันธ์ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงานและชีวิตส่วนบุคคล อีกทั้งการที่จะใช้หลักความผ่อนผันได้ตามความเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์นั้น ก็ส่งผลทำให้ผู้ที่นำหลักการราชสวัสดิ์นี้ไปประยุกต์ใช้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ ที่สำคัญ คือ การยึดมั่นต่อหลักการราชสวัสดิ์ที่จำต้องปฏิบัติให้เป็นนิสัย โดยเฉพาะหลักความมีหลักฐาน ที่ไม่หลงปล่อยปละละเลยให้ตนเองถูกสิ่งชั่วยุบมมา จนลุ่มหลงมกมายไปกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นลักษณะของระบบทุนนิยม โดยเฉพาะจะต้องมีหลักความจงรักภักดี คือ การเสียสละซึ่งประโยชน์ส่วนตน อันเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งมีการยึดถือปฏิบัติอย่างเป็นประจำและระลึกอยู่เสมอ

ส่วนที่ 2 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ พบว่า มหาดเล็กในราชสำนัก มีการใช้หลักทศพิธราชธรรม ได้แก่ การให้ ความมีระเบียบวินัย การเสียสละ ความซื่อตรง ความอ่อนโยน การระงับยับยั้งชั่งใจ ความไม่โกรธ การไม่

เบียดเบียน ความอดทน และความไม่คลาดธรรม เข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากหลักทศพิธราชธรรมเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติและแนวทางการปฏิบัติของมหาดเล็กในราชสำนักอยู่เป็นพื้นฐานการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมหาดเล็กส่วนใหญ่มีการยึดถือระเบียบปฏิบัติดังกล่าวเป็นประจำอยู่เสมอ จึงทำให้ได้รับประโยชน์จากการนำหลักการดังกล่าวไปบูรณาการ นั่นคือการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

4.3 ผลการศึกษาแนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ พบว่าปัจจุบันการบริหารงานหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างที่จะเป็นองค์ประกอบช่วยนำพางานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมายได้ มหาดเล็กในราชสำนักนั้นจะต้องรู้จักประยุกต์และนำประโยชน์ในแต่ละด้านที่เหมาะสมมาใช้ในการงานบริหารโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน สำหรับผลการนำแนวทางที่เกี่ยวข้องกับหลักการปฏิบัติ หรือหลักคำสอนที่เป็นประโยชน์ เช่น หลักทศพิธราชธรรม 10 ประการ และหลักทศพิธราชธรรมนั้น มาประพฤติปฏิบัติในยุคโลกาภิวัตน์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งอันจะทำให้มหาดเล็กในราชสำนักนั้น สามารถดำรงตนให้คงามอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ แม้ในโลกที่เปลี่ยนไปทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มหาดเล็กในราชสำนัก จะต้องเรียนรู้และปรับตัวไปตามสภาพความเป็นจริงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยจะต้องนำหลักที่สำคัญทั้ง 10 ประการมาปรับใช้ตามความเหมาะสมและตามสถานการณ์ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของสถาบันพระมหากษัตริย์และประเทศชาติ และยังคงรักษาหน้าที่ของความเป็นข้าราชการที่ดีและต่อสังคมในทางหนึ่ง

ด้วย เช่นเดียวกันกับการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะแม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน ยังได้ยึดถือและปฏิบัติ

5. อภิปรายผล

การบูรณาการหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ทราบว่ามหาดเล็กในราชสำนักมีการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรม 10 ประการไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ทั้ง 10 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนสรณ์ เกียรติจิตติคุณ (2558) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ กรุงเทพมหานคร ค้นพบว่า มีการบูรณาการหลักการไปประยุกต์ใช้ต่อการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังยึดถือเป็นแนวทางของการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังพบว่าแนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีการนำหลักการของการให้ ความมีระเบียบวินัย การเสียสละ ความซื่อตรง ความอ่อนโยน การระงับยับยั้งข่มใจ ความไม่โกรธ การไม่เบียดเบียน ความอดทน และความไม่คลาดธรรม เข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับหลักการของ วิไลลักษณ์ มั่งสมบูรณ์ (2557) ที่กล่าวไว้ว่า หลักทศพิธราชธรรมเหมาะสมสำหรับทุกคนที่สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติตนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาครั้งนี้ ที่พบว่า มหาดเล็กในราชสำนักนั้น มีการนำหลักทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ประการนำไปบูรณาการและประยุกต์ใช้อยู่ตลอดเวลา เช่นกัน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า หลักทศพิธราชธรรมนั้น มหาดเล็กในราชสำนักและบุคคลทั่วไป สามารถนำไป

ประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข

6. บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสรุป และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

การศึกษาเรื่อง การบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมของมหาดเล็กในราชสำนักต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ครั้งนี้ สามารถสรุปรายละเอียดได้ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ อาจกล่าวได้ว่าการที่มหาดเล็กในราชสำนัก จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน พร้อมด้วยการมีความสุขความเจริญในหน้าที่การงานนั้น พึงจะต้องระลึกถึงหลักการทั้ง 10 ข้อนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และสังคมส่วนรวม อีกทั้งการจะมีชีวิตที่ดีได้นั้น จะต้องนำหลักการทั้ง 10 ข้อนี้มาปรับใช้ แม้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ก็ไม่สามารถกล่าวได้ว่าหลักการทั้ง 10 ข้อนี้ เป็นเรื่องล้าสมัย เพราะหลักการที่นำมาวิจัยในครั้งนี้ มีที่มาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องไม่จำกัดกาลและเวลา ผู้ศึกษา จึงปรารถนาที่จะให้ผู้ที่ได้ศึกษาถึงงานวิจัยในเล่มนี้ ได้ประโยชน์จากหลักการราชสวัสดิ์ทั้ง 10 ประการ

ส่วนที่ 2 แนวทางของมหาดเล็กในราชสำนักต่อการการบูรณาการหลักทศพิธราชธรรมไปประยุกต์ใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ อาจกล่าวได้ว่า แม้ในความเป็นจริง หลักทศพิธราชธรรม คือ จริยวัตร 10 ประการที่พระเจ้าแผ่นดินทรงประพฤติเป็น หลักธรรมประจำพระองค์ หรือเป็นคุณธรรมประจำตนของผู้ปกครองบ้านเมือง ให้มีความเป็นไปโดยธรรม และยัง

ประโยชน์สุขให้เกิดแก่ประชาชน จนเกิดความชื่นชมยินดี ซึ่งบุคคลธรรมดาทุกคนก็สามารถใช้หลักธรรมเหล่านี้ได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการหลักราชสวัสดิ์ 10 ประการและหลักทศพิธราชธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

7. กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณ คือ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.บุญสม เกษะประดิษฐ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้มอบโอกาสให้ข้าพเจ้าได้มาศึกษา และเข้าใจถึงคำว่า “ผู้นำ”

อนึ่ง ผู้ศึกษาหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้ศึกษาขออภัยรับผิดชอบ ผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

คชา อ้าวสุวรรณ. (2553). การบูรณาการวิทยาการสหคิดกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษาสมทบ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จินตนา แก่นจันทร์. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพลทหารสังกัดกรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว. (2550). บทบาทที่ปฏิบัติจริงและ
บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ.
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตาม
ความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากร.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พอล สุกใส. (2554). “รายวันดี”: คำสอนของวิรุ
บัณฑิตสำหรับข้าราชการที่สืบทอดอยู่ใน
วรรณกรรมคำสอนของไทย. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2554.

พัฒนสรณ์ เกียรติฤทธิคุณ. (2558). รูปแบบการบูรณาการ
หลักพุทธธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัศมี เทียนปรุ. (2557). คุณภาพชีวิตในการทำงานของ
ข้าราชการเรือนจำจังหวัดตราด. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรชาติ มีชูบท. (2558). เกร็ดพงศาวดารรัชกาลที่ 6.
กรุงเทพฯ: สว่างสรรค์บุ๊คส์.

วิไลลักษณ์ มั่งสมบุญ. การใช้หลักทศพิธราชธรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยนาท
อำเภอ อุทัยธานี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี. 2557.

สรุยา หนูช่วย. (2549). คุณภาพชีวิตการทำงานของ
ข้าราชการเรือนจำกลางชลบุรี. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.

อดุลย์ สิทธิกุล. (2547). ทศนคติของข้าราชการที่มีผล
ต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ
ต่อองค์การและการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา
ข้าราชการสำนักงานราชเลขาธิการ. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.